

[Jørgen Estrup]

Den manglende ligevægt på betalingsbalancen er også det, der nu forhindrer os i at gøre en effektiv indsats mod stigningen i ledigheden. Tværtimod er det sådan, at betalingsbalancen samtidig tvinger os til at føre en stram finanspolitik, hvilket som bekendt ikke ligefrem fremmer beskæftigelsen. Vi er – det kan vi lige så godt konstatere – meget, meget sårbare på det økonomiske område.

Man kan konstatere, at dette hænger sammen med strukturproblemer på en række områder i erhvervslivet, specielt i konkurrencesektoren.

Jeg synes, der er mere grund til i dag at hæfte sig ved, at vi her ser resultatet af et for højt omkostningsniveau via en for stærk ekspansion i 1985–86 og ikke mindst nogle overenskomststigninger i 1987, som der ikke viste sig at være dækning for.

Jeg synes, man må – også til den debat, der har været her i dag – understrege, at dette ikke blot er et regerings- og et folketingsansvar. Dette er også i høj grad et ansvar, der må placeres bredt i erhvervslivet, hos organisationerne, hos hele den danske befolkning.

Lønudviklingen bestemmes jo ikke af Folketinget, og derfor kan Folketinget heller ikke i det omfang, vi gerne ville, løfte ansvaret for beskæftigelsen. Man kan lave en lille parallel til en virksomhed: Jeg ville godt se den virksomhed, hvor direktion og bestyrelse påtog sig at sælge den fastlagte, løbende produktion uden at have nogen som helst indflydelse på prisen. Det tror jeg ikke der er mange der ville acceptere. Det er i realiteten den situation, Folketinget har været i. Derfor er det nødvendigt at brede ansvaret ud, sådan at andre end Folketingets 179 medlemmer påtager sig det.

Det er faktisk det, vi har taget fat på med den aftale, som har været nævnt, fra december sidste år. Jeg synes, det var en positiv, en konstruktiv udvikling, der blev startet her.

Fru Pia Christmas-Møller har tidligere citeret fra aftalen. Jeg skal blot gentage et af citaterne, nemlig det, der lyder »Det tillægges afgørende vægt, at omkostningsudviklingen her i landet ikke overstiger udlandets«. Med dette citat har man sat fingeren på det helt afgørende for de kommende års udvikling i dansk økonomi: Det er spørgsmålet, om det ansvar kan løstes.

Jeg vil godt i den forbindelse nævne noget, som vi også fra radikal side hæftede os ved i aftalen som positivt, nemlig at man samtidig nedsatte et såkaldt statistikudvalg mellem parterne og regeringen. Vi regnede med, at dette udvalg ville kunne fremme en forståelse og forhåbentlig også løse nogle af de problemer, vi bl.a. kan se i forbindelse med bekæmpelse af arbejdsløsheden, hvor vort statistiske grundlag simpelt hen er mangelfuldt.

Jeg vil gerne bede økonomiministeren om i hvert fald en antydning af, hvordan arbejdet går i dette statistikudvalg, i hvilket omfang man har nået resultater.

Det afgørende er, at trepartsdrøftelserne nu videreføres, og at de fører til et positivt resultat med henblik på en arbejdsmarkedspensionsreform og den mindst mulige udvikling i virksomhedernes omkostninger ved midtvejsforhandlingerne.

Alternativet til en sådan løsning er skræmmende. Man kan blot studere den undersøgelse, The Economist har foretaget, og som er blevet ofte citeret i de forløbne dage, for at se, hvad det egentlig er, vi vil stå over for, hvis vi ikke har held med at nå en sådan løsning. Sjældent har vel noget været mere misvisende citeret end det, som i et formiddagsblads overskrift hed: »Dansk økonomi får rent ug«. Det var vist ikke det, sagen drejede sig om.

Vejen frem ligger i, at vi får en lav eller helst ingen stigning i løn og andre omkostninger, at forbruget bliver mindre, at opsparingen bliver større, og at investeringerne vokser. Det vil sige, at vi får øget produktion.

Men det er ikke ligegyldigt, hvor denne produktionsvækst sker. Det er ikke i hjemmemarkedssektoren, vi skal have produktionsvæksten, og det gælder, hvad enten det er hjemmemarkedssektor i offentlig eller privat regi. Det er ikke bankerne og forsikringsselskaberne, der løser dette lands økonomiske problemer. Det er i konkurrencesektoren, vi har brug for investeringerne og for væksten. Det er dér, løsningen ligger. Det er recepten. Det kræver strukturændringer, og det kræver stærkt stigende forskningsindsats i erhvervslivet.

Men dette må suppleres med en opkvalificering af arbejdsstyrken gennem en massiv uddannelsesindsats, bl.a. gennem udbredt efteruddannelse, hvad enten man nu kalder det, som vi ynder i radikale kredse, »uddannelses-